

СТАНОВИЩЕ

на

доц. д-р Зорница Петрова

преподавател по клавирен съпровод и пиано в АМТИИ

„Проф. Асен Диамандиев“

във връзка с представения дисертационен труд

от Цветана Красиминова Гилова

„Специфика на клавирния съпровод при работа с медни духови инструменти“

за присъждане на образователна и научна степен „доктор“,
професионално направление 8.3. „Музикално и танцово изкуство“,
научна специалност „Музикознание и музикално изкуство“,
Катедра „Музика“ Факултет по изкуствата, ЮЗУ „Неофит Рилски“

Познавам Цветана Гилова от годините на нейните ярки клавирни изяви като възпитаничка на НУМТИ „Добрин Петков“. Тя е от тези пианисти, чието професионално израстване се запомня, защото носи всички белези на изявената дарба, съчетана с трудолюбие и упоритост, но и „обгрижена“ с високото майсторство на знаков клавирен педагог, какъвто е за Пловдив и страната г-жа Юлия Гиргинова. Многократните изпълнения като солист на Пловдивския симфоничен оркестър, конкурсите, майсторските класове и работата със значими имена в областта на клавирното изкуство са естествените натрупвания, довели пианистката до професионалната реализация в дверите на Кралската музикална консерватория в Брюксел. Към всичко това следва да се прибави огромната концертна дейност като камерен изпълнител и акомпанятор, която логично намира своя фокус в разглеждания дисертационен труд .

Изследването на Цветана Гилова „Специфика на клавирния съпровод при работа с медни духови инструменти“ е в обем от 224 стр. Включва Увод, 4 глави, заключителна част и библиография.

Уводът дава точен и конкретен израз на Обекта и Предмета на наблюдението и свързаните с това многобройни задачи на изследователския процес. Тук е отразена и ясната методологична основа, чрез която докторантката обективизира своите съждения.

Първа глава на дисертационния труд е озаглавена „Ролята на изпълнителя на клавирната партия в ансамбловото музициране. Исторически аспекти.“ В нея Цветана Гилова се спира върху „ролята на клавирното партньорство“ при ансамбловата практика с медни духови инструменти. За целта авторката акцентира върху етимологията, специфичните прилики и отличия на сродни понятия като клавирен акомпанимент, ансамблов музикация, пианист- акомпанятор и т.н. Направен е задълбочен исторически преглед , отразяващ разволя на ансамбловото музикално изкуство през вековете: от светската песен със скромен акомпанимент на лютня до категоричната доминация на клавира в сонатните дуети на 18-ти и 19-ти векове. Проследена е промяната в професионалния статус на ансамбловия пианист през музикално- историческите епохи. Що се отнася до нашето съвремие, според правдивото заключение на докторантката: «Широкият профил на пианиста-акомпанятор представлява конкретно отражение на специфични раздели от неговата полифункционална дейност. Това потвърждава многопластовата природа на клавирния акомпанимент и доказва трудността в търсене на семпло етимологично обяснение на термина акомпанятор».(цит.)

Втора глава на дисертацията визира историческия разволя, спецификата и музикалната литература на медните духови инструменти. Преди всичко Цветана Гилова изтъква необходимостта от репертоарни компетенции, необходими на пианиста –акомпанятор за изграждане на правилна интерпретационна визия относно стиловете , жанровете и индивидуалните особености на творбите.Професионализацията в този аспект е необходима, полезна и подпомагаща музикалната колаборация с изпълнителя на меден духов инструмент. Докторантката демонстрира отлични познания относно определящите акустични принципи на звукообразуването при медните духови инструменти . На тази база са разгледани основните художествени изразни средства и тяхната акустична специфика при ансамбловото музициране.

Задълбочено и подробно са разгледани проблемите на дишането, атаката и воденето на звука при изпълнителя на духов инструмент и техните рефлексии в оформяне интерпретационната линия на пианиста-акомпанятор.

Трета глава акцентира върху «Инструменталната и художествена специфика на клавирното изпълнение в ансамбъл с меден духов инструмент». В нея изследването заявява високата си практическа приложимост като извежда съществени за пианиста-ансамблист изисквания, родени от живата практика. Оценявам като дисертабилни споделените съображения за постигането на пространствено- звуков динамичен баланс, метроритмично и темпово единство, подход към артикулацията, пръстовката и педализацията. От гледна точка на пианист с многогодишен ансамблов опит, Цветана Гигова анализира многопосочно и компетентно процесите на изпълнителска адаптация към звуковите специфики на медните духови инструменти. Своите съждения докторантката подкрепя с изобилие от примери с безспорна изпълнителска значимост. В този раздел е отделено внимание и на специфичните проблеми на клавирната партия - извлечение на оркестров акомпанимент. Докторантката предлага собствени варианти на «не съвсем удачно редуцирани оркестрови партитури». Този подход носи ясен приносен облик като пряк път към «автентично пресъздаване на оркестровите звуци, тембри и характеристики». (цит)

Четвърта глава визира „Музикално-изразните средства на 20-ти век“. Адмиравам базисната теза на авторката, а именно че: „Тяхното анализиране, усвояване и музикално-техническо интерпретиране изискват специфичен подход от страна на изпълнителя- често съотнесен не само към конкретната им реализация, но и към боравенето с мултивариантен комплекс от идейно-художествени образи, литературно-философски идеи и концептуално-формални трактовки“. (цит.) За изграждането на т. нар. „модерен музикален диалог“ Цветана Гигова анализира сериозен репертоарен масив от творби – contemporary (Ф. Д. Кирхнер, Три поеми за валдхорна и пиано, . Ст. Ръш, « Бунтар » за тромбон, пиано и ударни и Йордан Гошев, „Пет скици“ за тромбон и пиано). Тук докторантката дава отчетлив израз не просто на своята професионална опитност и високо ниво на клавирен инструментализъм, но и ярка асоциативност, креативност към „владенето“ на ансамбловото музициране като образно- психологически процес.

Дисертационният труд е плод на многостранен научно-практически подход, отразен с интелигентен и естествен изказ. Многобройните примери и графични ремарки доказват ярки компетенции, „изстрадани“ и

придобити от многолетен акомпаняторски труд. Сигурна съм и в ползата от едно бъдещо издание на разработката.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: приемам безусловно направените изводи на докторантката като приноси, именно защото са „отправни точки“ към професията на колаборативния пианист, партниращ на меден духов инструмент.

Убедено предлагам на уважаемото научно жури да присъди на Цветана Красимилова Гилова образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 8.3. „Музикално и танцово изкуство“, научна специалност „Музикознание и музикално изкуство“

06.10. 2022г.

Пловдив

/доц. д-р Зорница Петрова/

OPINION

By Docent Doctor Zornitza Petrova

Department Piano and Piano accompaniment

at the “Academy for Music and Dance Art” “Prof. A. Diamandiev”

On a dissertation

by the independent doctoral candidate

Tzvetana Krasimirova Gigova

**“SPECIFIC FEATURES OF PIANO ACCOMPANIMENT WHEN
WORKING WITH BRASS INSTRUMENTS”**

I have known Tzvetana Gigova since her student years from the Secondary School of Music in Plovdiv. She is one of those pianists, whose professional development is to be remembered as it's been marked by a bright talent, combined with hard work and perseverance while being monitored by one of the most renowned Bulgarian musicians and piano pedagogues - Mme Julia Girginova.

Gigova's numerous performances with the Plovdiv Philharmonic orchestra, all concerts, masterclasses and festivals with eminent names from the music world, more precisely from the pianistic field, have been of crucial importance for the pianist's evolvment and brought her to the actual stage of professional realisation at the Royal conservatory of Music in Brussels. In addition, a large concert activity as an accompanist and a chamber music interpreter is highlighted and reflected in her dissertation.

Gigova's dissertation entitled “Specific features of piano accompaniment when working with brass instruments” consists of 224 pages, an Introduction, four chapters, a Conclusion and a Reference list.

The Introduction focuses on the Subject and the Scope of the analysis and the variety of tasks developed in the research. Here, the doctoral candidate presents a clear methodology, according to which all her considerations are exposed.

First chapter of the dissertation is entitled: **The role of the piano performer in the ensemble. Historic highlights.** Here, Gigova reveals the role of the piano accompaniment when working with a brass instrument(s), focusing on the etymology and the comparative analysis of terms as ‘piano accompaniment’, ‘chamber music’ ‘pianist accompanist’, etc. An in-depth chronological survey traces the reader back to the early development of the ensemble music making – starting from the secular song, accompanied by a luth and heading through to the undisputable domination of the sonata duos in XVIII – XIX cc. The change in the professional status of the ensemble pianist has been also historically reviewed. As for nowadays, the conclusion drawn by Gigova strikes with its analytical approach: “The many-sided profile of the piano accompanist is the logical reflection of a multitude of performing areas. This is a confirmation of the variously layered nature of the piano accompaniment and proves the difficulty of defining by one simple word the term “accompanist”.

Second chapter focuses on brass instruments – their mechanical and technical development, specificities and repertoire. Above all, Gigova points out the necessity for all accompanying pianists to thoroughly know the performed brass repertoire in search of a clear point of interpreting view, regarding the style, the genre and the intrinsic characteristics of each piece. The doctoral candidate attests her excellent knowledge of the acoustic principles, determining the projection of a sound when playing a brass instrument. A serious approach to the principles of breathing of a brass instrument player has been equally demonstrated: the acoustic formation of the sound, its projection and participation in the process of music making in duo with the accompanying pianist have been examined.

Third chapter draws the attention to the “Instrumental and artistic specification of the piano performance in ensemble with a brass instrument.” Here, the research claims its highly practical applicability, pointing out some of the main requirements, coherent with the collaborative pianists’ everyday work and mandatory for their professional development.

Gigova’s considerations about the acoustically improved dynamic balance, the metric and rhythmic unity as well as the applicability of fingering, articulation and pedalling are highly immanent to her scientific research. As an experienced ensemble piano player the doctoral candidate examines proficiently the complex process of adapting the piano performance to the specific features of the brass instrument player’s interpretation, revealed in a diverse range of examples. This chapter handles also the problematic of piano reductions of orchestra pieces. Gigova suggests her own reductions of some of the most “non - pianistically designed” scores and thus traces a contribution of her own to a more authentic recreation of the orchestra means of musical and acoustic expression.

Fourth chapter refers to the contemporary means of musical expression about which Gigova claims: “Their examination, adoption and interpretation demand a specific approach not only to their concrete embodiment but also to mastering a whole spectrum of artistic, philosophical and literary concepts”. (quote). The modern music dialogue of XX century requires a serious view on a broad range of contemporary works, which Gigova examines in details (D. F. Kirchner, “Tre poemi” for horn and piano, St. Rush “Rebellion “ for trombone, piano and percussion and Y. Goshev “ Five sketches “ for trombone and piano). Not only does the doctoral candidate declare her experienced professional background and high level of pianistic skills, but she also reveals a strong associative thinking and creativity in the ensemble performance.

The current dissertation is a result of an elaborate, multi-levelled analysis reflected in an intelligent and comprehensive way. The numerous examples and

graphic remarks prove the presence of bright competences, achieved throughout a long –life artistic experience in the piano accompaniment field.

I am strongly convinced that an eventual publication of the dissertation might be mostly in favour of the professional accompanist.

CONCLUSION: I herewith accept indisputably the doctoral candidate's conclusions as contributing, notably as they represent a reference point to the profession of the piano accompanist, working in ensemble with brass instruments.

I can firmly suggest to the respectable scientific jury to award Tzvetana Krassimirova Gigova the educational and scientific degree “doctor” in the professional area 8.3. “Music and Dance Arts” and the scientific department “Musicology and Music Arts” .

08.10.2022

Docent Doctor Zornitza Petrova

Plovdiv